A Brief Overview of Professor Abraham Joshua Heschel's Hasidic Archive

One of the major archival collections containing a treasure trove of Hasidic documents that has remained largely unexplored is the Hasidic archive of the late Professor Abraham Joshua Heschel (1907-1972). For many years it was assumed that this collection did not amount to much or was lost to history. In the last decade, however, this archive has been rediscovered and holds much promise for Hasidic research. This article will provide a preliminary overview of the history of the archive and showcase some highlights of the collection.

To many observers in the late 1940s, it seemed obvious that Hasidism and its spiritual and cultural core had been utterly destroyed by the Holocaust. The centers of Hasidic life, nearly all of which were in Eastern Europe, had been thoroughly obliterated, and most of the Hasidic leaders had been sent up in smoke in the fires of the crematoria. A few Hasidic rabbis and small numbers of their flock succeeded in escaping to Israel and America, but in the immediate aftermath of the Shoah it seemed nearly impossible that Hasidism could succeed in rebuilding itself upon foreign shores.

Heschel himself was partner to this view. Like many others, he believed that the Holocaust had destroyed the Hasidic world and he therefore felt that scholars must attempt to preserve this unique culture. In light of this, Heschel drafted a *kol kore* (public appeal) that articulated his vision and spelled out his mission statement for the establishment of an archive to salvage the surviving sacred fragments of the Hasidic heritage (see image 1).

שיל״ת.

לפנים בישראל, כשרכבות עם ישראל הלכו בדרך הכעש"ם ותלמידיו הקדושים זי"ע, ודברי הצדיקים היו כתובים על לוח לכם של חסידים שהסתופפו בצלם הי' אבות מוסרים לבנים וזקנים לצעירים את אשר שמעו ואת אשר ראו מקדושת הצדיקים וממדותיהם המהורות, כשדרש בר קפרא גדולים מעשה צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ. ואמרי שפר הי' מקרבים את לכם של בני ישראל לאכיהם שכשמים.

ועתה בעוה"ר עם חורכן בית ישראל הנורא נשארנו מתי מעמ, במלו ישיבות הברים, ודברי צדיקים ותולדותיהם משתכחים. כל אחד בודד במועדו ופנינים יקרות נאבדות מהר ומשתקעות. ויקם דור חדש אשר לא ידע ולא שמע על זיו הצדיקים אשר ממקור קדושתם אנו חיים ושואל לדור ראשון ואין אומר. בכל יום מתמעמים בעוה"ר יודעי דרך החסידות.

מקדמת דנא נתנו גדולי ישראל את לכם לחקור ולהתכונן כתולדות הצדיקים. ובדורנו, דור יתום ויגון, בודאי שזה מצוה שהזמן גרמא. לכן קמנו ואמרנו עת כנוס אבני קודש. חוב קדוש על כל מי שנתגדל על ברכי ההסידות להזק את נר תמיד שלא תכבה ולעזור באסיפת דכרי תורה שיצאו מפי צדיקים, לרבות שיחותיהם, אפילו שיחה קלה, וספורים על מעללי הקדושים, מנהגיהם ומדרגותיהם, וידועה מעלת העוסק בספורי צדיקים.

לשם הצלת שירי מהרה ההולכים ונאבדים בכל יום נתיסד ארכיון בשם "מרכז לתולרות החסירות" תחת הנהלתו של הרה"ח הר' אברהם העשל נ"י שבו ינתנו דברים אלה למשמוית. כתובת הלשכה:

HASSIDIC ARCHIVE, 535 West 123rd Street, New York 27, N. Y.

ואנו מבקשים את אחב"י אשר זכרון הצדיקים תקוע בלבותיהם והמושכים בעם סופר לרשום עלי ספר את אשר שמעו על תולדות הצדיקים אלו מעשים מובים, ולמסור את רשימותיהם ללשכת המרכזי. הרשימות הנשארות ברשות יהידים איידי דזומר מירכם ובאוצר המרכז ישמרו הדברים שמירה מעולה וכל מי שירצה לעיין בהם יבא וילמד. ואלה המרודים שקשה עליהם להפנות למלאכת הכתיבה אנו מבקשים לשלוח ללשכת המרכז את שמותיהם וישלחו שליחים שירשמו את השמועות בצורה היוצאת מפיהם.

אנו מבקשים ג"כ את כל אלה שברשותם נמצאים חמדות גנוזות, כתבים, דברי תורה, ספורים או מכתבים, מכתבי קודש, לתת רשות ללשכת המרכז להעתיק את כתבי יד אלה.

גדולה מעלת העוסק בתולדות צדיקים למען להודיע לדורות מה ששמע ואבותינו ספרו לו. לא נכחד מכנינו, מהם ילמדו וכן יעשו ללכת בדרכי הדגולים מרבבות שזכרם תאות נפש כל השומע. וכאמרם מה הגפן כשהם היים וקיימים ונשענים על עצים, כך ישראל חיים ונשענים על האבות. ועושה אלה מזכים את הרבים וזכות הרבים תלוי בם ונזכה לראות בתשועת ישראל בכא.

יהודא אריי, בן לאאדמו״ר זצוק״ל מנאוואמינסק.

מרדכי שלמה פריעדמאן מכאיאן, נשיא אגודת האדפורי"ם, אברהם יהושע העשל מקופיצניץ,

חיים הלברשמאם בהרה"ק ממשחוב הי"ד בן הרה"ק רבשב בה"ג בעמ"ה ספרי דברי חיים מסאנץ זי"ע,

The first paragraphs of the document read as follows:

In former times, when tens of thousands of Jews followed in the ways of the Ba'al Shem Tov and his holy students, and the words of The Tzadikim (Hasidic masters) were engraved on the hearts of the Hasidim who dwelt in their midst, fathers would recount to their sons and elders would relate to the youth that which they saw and heard regarding the saintly ways and noble character traits of the Tzadikim....

Alas, now, after the terrible destruction of the House of Israel, we have remained a tiny remnant. Every person keeps to himself, and precious gems are rapidly being lost and forgotten. A new generation has arisen that neither saw nor heard about the radiance of the Tzadikim whose fount of holiness continues to sustain us. They inquire about former times, but no one can tell. In our great sins, the numbers of those knowledgeable in the ways of Hasidism are diminishing daily.

Since time immemorial, great men of Israel devoted themselves to research and study the lives of Tzadikim. In our generation—an orphaned and griefstricken generation—this is certainly a most timely Mitzvah. Therefore, we have arisen and declared that now is the time to gather "sacred stones." It is thus a sacred duty incumbent on everyone who grew up in a Hasidic milieu to perpetuate the *ner tamid* (Eternal Flame) and ensure that it is not extinguished, and to assist in the gathering of words of Torah that emerged from the mouths of Tzadikim and even their everyday remarks and conversations, stories about the deeds of holy men, their customs and lofty spiritual levels. The virtues of those who occupy themselves with the stories of Tzadikim is well-known.

In order to save the "pure remnants" that are being lost daily, an archive was established by the name of **"The Center for Hasidic History"** under the direction of the Rabbi and Chassid, R. Avraham Heschel, may his light shine, wherein these items will be deposited for safekeeping. The address of the bureau is: Hassidic Archive, 535 West 123rd Street, New York 27, N.Y.

Heschel goes on to implore anyone in possession of Hasidic documents, artifacts, or any scrap of information about Hasidism to contact the Hasidic Archive.

This document was initially drafted by Heschel in 1947 and dated 3 Cheshvan 5708 (October 17, 1947). The Hebrew date of 3 Cheshvan marks the Yahrzeit of Rabbi Israel Friedman of Ruzhin (1796-1850), one of the most celebrated Hasidic rebbes and one of Heschel's ancestors. The significance of this date would not be lost on the target audience. Heschel also referred to himself, in the third person, as Harav Hachasid, R. (the rabbi and Chassid) Avraham Heschel, (not as Professor Abraham Joshua Heschel), thereby foregrounding his Hasidic bona fides and credentials. However, the signing of the document was delayed until 3 Elul 5709 (August 28, 1949). (See image 2)

The signatories included senior Hasidic Rebbes living in America, such as Rabbi Yehudah Aryeh Perlow, the Rebbe of Novominsk; Rabbi Mordechai Shlomo Friedman, the Rebbe of Boyan; Rabbi Avraham Yehoshua Heschel, the Rebbe of Kopyczynitz, and others (see image 2).

IMAGE 2

אנו מבקשים גם כן את כל אלה שברשותם נמצאים המדות גנוזות, כתבים, דברי תורה משמאת, ספורים או מכתבים, מכתבי קודש, לתת רשות ללשכת עת כנם להעתיק את כתבי יד אלה. גדולה מעלת העוסק בתילדות צדיקים למען להודיע לצורות מה ששמע ואבועינו ספרו לו. לא נכהד מבנינו, מהם ילמדו וכן יעשו ללכת בדרכי הרגולים מרבבות שזכרם תאות נפש כל השומע. וכאמרם מה הגפן 📾 כשהם היים וקיימים ונשעתים על עצים, כך ישראל היים ונשענים על האבות. ועישה עולה מזכים את הרבים וזכות הרבים תלוי בם יונזכה לראות בתשועת ישראל בבא. MARCI SALL BRING als film's

In truth, Heschel's efforts to collect Hasidic material began much earlier. Already as a Hasidic youth in Warsaw he began to collect Hasidic manuscripts. After he escaped the inferno of the Holocaust and emigrated to the United States, he resumed these efforts. Initially, he negotiated with Schocken Institute in 1945 to establish a Hasidic archive, but after encountering logistical difficulties there, he contacted several individuals who were affiliated with YIVO (the Yiddish Scientific Institute). Eventually, Heschel was successful in enlisting their support and a Committee for the Study of Hasidism was established under the auspices of YIVO in March 1949.

Consequently, the June 1949 issue of *News of the YIVO* contains the following report:

Some two hundred years ago, a religious movement sprang up in Eastern Europe that soon came to embrace the majority of the Jewish community

there. This movement, Hasidism, has been transplanted in part to these shores, where it plays no insignificant role in Jewish life. With the extinction of the main bearer of the movement, the Jewish community of Poland, a priceless treasure of lore and oral traditions bearing on Hasidism was lost forever. Fortunately, a small part of that rich heritage has been brought over to America and other parts of the world, whence it can still be gathered and preserved. Yivo has, therefore, established a Committee for the Study of Hasidism, the purpose of which is to gather and to record all data on the movement, such as teachings, customs and practices, aphorisms of the masters, miracle-tales, songs, and the like. The Committee has sent out an appeal to the possessors of manuscripts, letters, documents, pictures bearing on the movement, to contact or notify the Yivo. The Committee has compiled a list of towns and townships that played a very prominent role in the history of Hasidism and requested natives of these towns to arrange for an interview with a representative of the Committee in the belief that such personal interviews may bring out details and facts hitherto unknown.

The Committee for the Study of Hasidism is under the chairmanship of Dr. Abraham Joshua Heschel, associate professor of Jewish ethics and mysticism at the Jewish Theological Seminary of America, with Dr. M. A. Shulvass, professor of Jewish history and rabbinic literature, at the Baltimore Hebrew College, as secretary.

Several news reports and requests for materials appeared in various Yiddish and Hebrew publications during 1949-1950. Although Heschel's personal and scholarly interest in Hasidism remained a lifelong passion, the official activities of the Committee appear to have taken place primarily between 1949-1952. In 1952, Heschel published a bibliographical article in Yiddish entitled "Unknown Documents in the History of Hasidism," (in *YIVO Bleter*, vol. 36, pp. 113-135) based on the materials that were held in the archive. In this short paper, he outlined the activities of the archive and published portions of various texts, which included letters, Hasidic teachings, and wedding contracts, and in some cases reprinted them in their entirety. However, this teaser offering an initial glimpse of the contents of the archive was not followed-up with the publication any further material. Thus, for many years, it was assumed that—with the exception of several fragmentary remains held in the YIVO Archives—this important collection was either lost or had simply never come to be.

Our knowledge concerning the whereabouts of this archive changed drastically in the last decade. In May 2012, The David M. Rubenstein Rare Book and Manuscript Library at Duke University, acquired Heschel's personal archive. The priceless Hasidic materials assembled by Heschel and his team in the late 1940s and early 1950s are among them. This collection comprises hundreds of manuscripts, letters, stories, and oral traditions that bear witness to the life of pre-World War II Hasidism. And yet, hidden in plain sight, these sources are virtually unknown to the scholarly community and their singular intellectual significance has hitherto been unappreciated. After several years of examining and researching Heschel's archive, we can finally present a preliminary report of the contents of the Hasidic Archive.

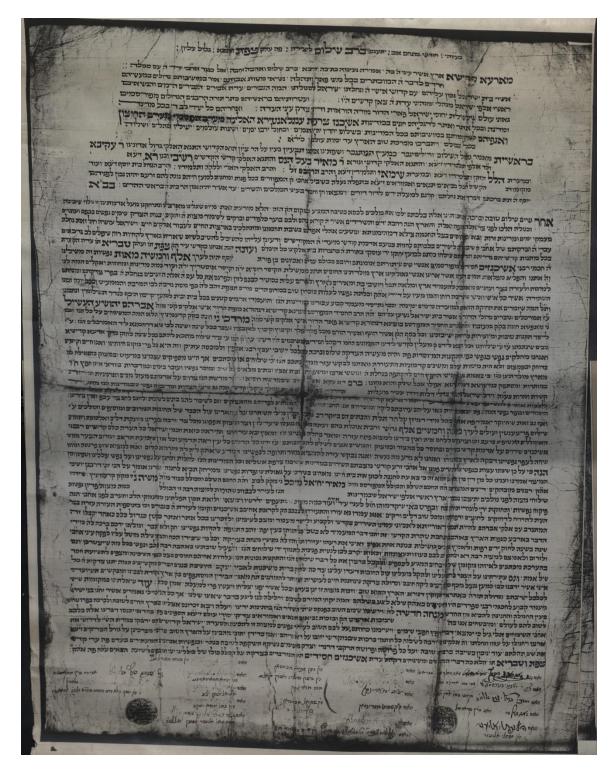
The archive contains significant material relevant to two major areas of Hasidic research: 1) The history of Hasidism. The archive contains many personal letters, historical documents, and testimonies that provide historical and biographical information pertaining to the social history of the Hasidic movement and its leaders 2) The philosophy of Hasidism, its teachings, and spiritual ethos. The collection contains original manuscripts of Hasidic homilies, teachings, and stories that illuminate the intellectual and spiritual dimensions of Hasidism.

The actual materials contained in the Hasidic Archive can be divided into two primary collections: 1) a treasure trove of pre-existing documents. This includes documents (both originals and facsimiles) that were collected by the Committee for the Research of Hasidism 2) materials that were either directly commissioned or produced by members of the Committee. Select items from each collection will be highlighted and showcased below.

For the sake of clarity and organization, the collection will be divided into several sub-categories.

 Historical documents. These documents shed light on the history of Hasidism. Some notable examples include a) the *shtar ha-tnoyim* (engagement contract) of Heschel's ancestor and namesake, Rabbi Avraham Yehoshua Heschel of Apta (Opatów) (1748-1825). (See image 3)
b) a letter, dated 1820, from the Hasidic community in Zefat (Safed), requesting financial support bearing the signatures of various Hasidic figures in Europe (see image 4).

לבצולטואיעותויצבוחלתבלכבןרטובל מדלא הטיאל 0 pacific אורה אירא אורא בירא צייר איר וביין אירא איראי איראין אורא אירא אירא אירא אירא אירא איראין איראין איראין איראין DUCKA SCAR ST ארים אורם איך יציק פעין איר איראא ארבאר אווער איר איראיר איראיר איראין איראיראי איראיראי איראירא איראירא איראיר איין בוצרא בול בוצי איו ונבת וינא בוצי איואי וועש איי איי -poor בי מוא שיניו לאי אות הלה יבוא ביצ איניגיאים م اف دلام שלו יצוע ישטי שניי וכי borene almi and Kumi 4 בים אמיון וואייבו איירו אביל נואבאי וואייבו אייני orgallerse Frace ablacyunt JIM properties and Kannak his pack שונא אר איר על על איינגע האייראל בער אייראל אייראלא G GAOIN ngto mont Vorl entor Ro and w.n 20 man ANDA רוארציורה ער שריצאנים

2) Personal letters. The archive contains numerous letters from Hasidic masters, their relatives and disciples. One notable letter in the archive is a facsimile of a letter attributed to the Ba'al Shem Tov himself (see images 5 and 6). This letter purportedly written by the Besht to his disciple Rabbi Ya'akov Yosef of Polnoye contains a Halachic responsum regarding the kosher status of an animal with a problematic lesion. (Upon further scrutiny it appears that this letter is a forgery consisting of a plagiarized responsum of Rabbi Yechezkel Landau, the author of *Noda Beyehuda* that a forger apparently sought to attribute to the Besht himself).

In addition, several letters in the collection are written by or addressed to women and shed light on how the wives and daughters of Hasidic rebbes were regarded within their family. One such item is a letter written in Yiddish by Rabbi Israel Friedman of Sadigora to his sister Rebbetzin Ruchama Bat Sheva Friedman (daughter of the Rebbe of Sadigora, Rabbi Avraham Ya'akov Friedman and wife of Rabbi Israel of Tchortkov) (See image 7)

21201 19231 prof 10 3,1/0 0 0 101 1 10 1 10 10 0 10 usa alita 73 12 207 69-IN INLANE IN NE ENNIS 241 where any solar que not 1132 With WIT AD non A The W. TOSYP 112 939 2019/31 1.17 17 1930 770 0991 227 14 211 2 23 10 4-90 sind 13020 00 80 אני בבתר קל תחוה -הים איבי שאו אישיים 200 IN PENIS 11 137 3 - marine 500 16 SINF. IL IMAS p, 3 קנו צור על דעריה כל איתלא טויטי ירכיי צרים מלין דטינה באינדיקין ~5)= א שנא כפוא ולא זהני NIC 81 11/9

IMAGE 7

העתק מכתבו של רבינו אור ישראל וקדושו ר׳ישראל בעש"ם אל הגה"ק ר׳יעקב יוסף מפולנא הייף ב"ה.יום ה׳לסדר כי הצה תק"א לפ"ק. /הטחק מכח"י ישו נושו/ (תרי לה ואז זות אהת מ) שלו׳רב חיים וברכה לכבוד תלמידי הותיק הרב המופלג וכו׳מוהר״ר יעקב יוסף ביין יצ״ו/ להיזה שבתחלת הלילה קבלתי מכחבך וישבתי לעיין בדבר שאלתך ופתאום נהעוררתה שלפני איזהו שנים היחי בצפסא יע"א בבה"ם ושמעתי שני צעירים אחד שואל בענין ואחד משיב כהלכה היינו קושי שלך והתירוץ שאכתוב לך בכאן וכו'בנדון דסירכא ממרפש לבה"ב וכבר השליכו הכרס או תתכוהו ומלחזהו והדיחוהו באופן שעוד יצא לבדוק אחר אלא שאשה אומרת שברור כאן שעד"ן לא ידעה מהסירכא היא מילתא דלא רמיה וראי לדבר מדברי הש"ך סברא זו בסימן ל"ו ס"ק נ"ד זמה שכתבת לסתור סברא זו ממכתבו של ר"מ בס׳ גבי שהרות של תרומה ובדקה בין כל אשה דמהני מ"מ שלא הי'מומל עלי'לבדוק אינו ראי'דאשה עלולה לראות ואדעתה דהכי ראה לבסוף משא"כ אשה זו שאמרה שלא הי׳מחם בכרם שלא עלה על דעתה ברקה כלל שימצא סירכא בטרפש ומה שהקשית בריש הולין בממא במוקדשין באמרה בברי מי שלא נגעתי סגי זלימי לא מזקי ליח דלא ידע בשעח שתיקן שהוא ממא ולא מהני ברי אלא דהזי סילתה דלא רמיה עליה אין זה קושיה שאם הוא לא ידע שהוא ממא ומה מהני מה שהם ראו שלא נגע הלא על מה דאמר שלכתחלה לא ישחום אמר שאם שחם ואחרים רואין כו'ודאינו יודע שהוא ממא/ ומהיכי תיתי ידעו אחרים שהוא ממא/ ואיך שייך לומר שלבההלה לא ישחום אמר שאם שחם ואחרים רואין כו'ודאינו יודע שהוא ממא איך שייך לומר שלכתחלה לא ישחום זעוד מה אמר דבדבר שהאדם עצמו עושה אין לומר מלתא דלא רמיא אלא אפי׳לא רמיא עליה כעת כיון שעכ"פ יודע שבשום פעם יש הילוק בדבר יודע הוצ איך עושה, וראי מריש סימן צ"ר בש"ך ששואלין עד היכן תחב הכף והלא בשעה שתחב לא ידע שזה בשר וזה חלב, אמנם בזה איזה קפירא בשום פעם בדבר שינור מעשה על שלא למד הלכות שתיטה לא ידע שיש קפירא בשום פעם בשהי'דרסה כו' זה אשר שמעתי באכסניא מהשני צעירים ותמהתי ונהנתי מאמד הלכה שלומדים בדרי מעלה ומובפחור שבעו"ה יהי שניהם אדירי התורה וגדולה כי האמת אתם ואתה תראה את עצמך לינע יותר כפי שכבר למדת בהיוחך על אחד ואז תשכיל ותצלח כיד ד'המובה עלינו הנה שלחתי אליך אשה ענונה ודרשת היפב אם נכונים דבריה ואח"כ תן לה מכתב ושלחה בחזרה דרך ע עקלתון למעזעביז יצ"ו אל נא יהי'נקל בעיניך הדבר וד"ל כ"ד רבך הדורש שלומך והמצפה לקראת בואך למעזעביז יצ"ו מנצי ז ישראל ממעזעביז יצו"ם.

for a wind ה היות השלים לבים לפלבי ומני השצה אהוניה Taele per a mon a res of seal where can searcher anon sited with antister withey an efer some on in an dra series where we are we want Who were about the war with the of the all all the The course water Here and and services and the and (have and the first we have and and and the when he was and when the first and the first and the first and the second and the for the sale in the first of the set of and the set Wo with the work with the way the and and and and interins the ever affer any contract and and surger and surger and (12th man file the files constants 1111 front are sur sur איז ארונים העליול את היציון ליוש מאון וור האות היפה אנין הייהא ל שיש זאל זעוריונר הוא שלעוו אען זיר אין זיהן בוואו מעניים ל and the eight word low way to over and could reader Time aller the ater of the adriver anter with marel and one ingre such all right with which wind sent an and smand were as which which are here ואים מג ה והנתאה כיר נוש אין שלטאו זוה אוני האו מר Juri (M/M Retrue wir anone this prende & and all cafer lade der der for 19 dy Mergin Dato There wanter the sin al are

3) Hasidic sermons. The collection contains hundreds of pages of original Hasidic homilies, sermons and teachings.

One notable example is a manuscript containing transcriptions of Hasidic sermons delivered by Rabbi Yehudah Leib Alter of Ger (1847-1905), the author of the classic Hasidic text *Sefat Emet.* This manuscript was purchased by Heschel in 1949 from one Rabbi Gabel for \$15. This rare document allows scholars to compare the transcript of R. Alter's talks as they were originally delivered in Yiddish with the Hebrew version contained in *Sefat Emet*, thereby highlighting the difference between Yiddish orality and Hebrew textuality (see image 8).

A critical edition of this manuscript along with a scholarly introduction and comparative analysis of the Hebrew and Yiddish versions was published by Dr. Daniel Reiser and Dr. Ariel Evan Mayse as *Language of Truth in the Mother Tongue: The Yiddish Sermons of Rabbi Yehudah Aryeh Leib Alter* (Jerusalem: Magnes Press, 2020).

בבלירה בריך יורדר יוב אנטאלאך שלייל אזוי ורוטה הלירה הזאת לבניו להר ט לא תלבח ובי זרות ובחוך ל באנין נאק ביא הגנים וואס דאנים ביוואן אין ביא דגנים וואס וואל איין ילאו הם להלה גבטבד והגון גבו לאון יו לאבו באחר גבתר בתבן ולל ילאון יליאל היו לאילה ההאבד אין ארבר ניש ניין לה ילוה אנטן להם הובת אררך בין מורה וגלות יסבובני זיקנבן ירכביהן על בורה אתר לגאלה מהשבור הןקה בחר בשני ושאון גוום אשר כל הבקרים גזה הצולם גב יכול להיות ובלה ההוכד אל ילא גבוה וכ הארטת וזה לא הוהל ילאול וכלו איה הברוא כי גוי אוקד דלת האה הוקה הטן דלת בלבל שיאו זה שיש ככון יש בכרש בייא ידדירון גדיטש איז דאם איז דיור בותלב גראין או דיב דהר זאון ואנן וודרן אשי ביו ודי דוונות נובל מהבחות בדרואך ואנן דהר צרין מתון זיין דהר זאון ועמיך צרין און זיין אל איים ווא וויים ובדיני נאר בא לירה יו יי זרותה הלירה האת לני איד להראי אווק אודות לבת סהבותא איורי און לבת אי אניק דא דא אלד אצבא נהאכאמק נארייזין נמל בלי גצרים הרים אל שנה ביו אל אנד היין ביו לי היין ביו ביור אנ ידרו כאלר לוחי זוני אל אור בילוח לוב נחת לכם ביא מתרה גאים כאים איזור ואנך גובל זיין דת דאים איז ביא באלה סן גשר דם נאנש ווייק דאם האת סיאול נאנן איש בוכל זיין דת סאיז אילאכדן צא נשר ושל כי כאשר ירד הנשה והלון בן הלאים ולגה לא יאוק כי איק החוה והשיתה וגן גיז דיין או שטרקט אין גיא החמוים אווק נור דורק בת צביוט גון אול באם בניבות האם לצאק אין ידרא יורם האל ריא באלה בין גלם דם דביני אול רא דה סיאול נוצא ביחת זיין בא תורה דביני אול האם ביות וואם לליקם בייא יובן ציובן האבן אלייכות צא ביא היה ליא להכת להרים האלה כי לא בקר כן היא גכם ואמר הא גבון יובן זיון מטוף ביא בברי התרה ראם איז הגרה לבידה וויא ווים הדן איז זיק נייוד קהותרה ולכתה אוזי ווים יהריוף האם אין מתה לכדה וזבו הק בראות וצילה ונשויר והמילה זדען יובן איודון בדיה ווכן צא דאי זוה בדיקאק איז באים בות לוידה אז מהיהם צמן בה יכולין לכא ליצה בא מורה בין זיך למו לבקבת לבקרים האלה אין בארט לייול ולמים את בברי אובד בקכבה יודה והלאר די ינידה וא אישיי וייני און בת ווידט נדריום או נוץ זאון אבעודן כייא זיך בת ביא גורות המווה אי כתורה אד ללא נמור גיז צאקציין אז מאיי נא פייא אורן תורה אחרה אין אנים לידו אוים ער היים

4) Hasidic stories. The archive contains hundreds of pages of Hasidic stories written down by various individuals. These stories are based on oral accounts or first-person eyewitness testimonies about their immediate communities as well as ancestors who lived at the end of the nineteenth century and early twentieth century. A notable manuscript in this collection is a document containing several stories penned by the Rebbe of Bohush, Rabbi Yitzchak Friedman (1903-1992). (See image 9).

Another important item is a collection of stories written by the Hasid Rabbi Mordechai Landau (c. 1876-1963), containing biographical information about his family as well as numerous stories about the Rushin, Sadigora and Boyaner rebbes among others (see image 10). A critical edition of this manuscript, accompanied by a scholarly introduction and analysis, was recently published by Dr. Chen Mandel-Edrei and Yehudah DovBer Zirkind, entitled "Charting a Literary History of Hasidic Aesthetics: R. Mordechai Landau's Lost Collection of Stories and its Transformation into the Writing of History and Sermons" in *Kabbalah: Journal for the Study of Jewish Mystical Texts*, Volume 53 (2022), pp. 251-306.

ديم موارد مراجر در مرجر در ۲ المري (ربي مي ردور و مر الاراروب البر HB K2 GOISERE GKS 7183 708 Nex/11+ BILE 5 318 -20 GWI HIND GIS 248 1.K- NOW THE WISS OF AN 1.K 31/4 (200) AN OCT 3 HIND GIS 248 1.K- NOW THE WISS OF AN 1.K 31/4 (200) AN OCT 3 HIND JOB 1.M/1/4 31K 200 HIN 31/4 1/1 11/4 100 0/3 (3/10) HIND JOB 1.M/1/4 31K 200 HIN 31/4 (200) JOB 1/3/4 0/4/3/50 /200 HIND JOB 1.M/1/4 31K 200 HIN 31/4 0/03 GK 1 10/4/3/50 /200 10/04/5/5/6 1/1 10/1 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/3 GK) 10/4/5/50 10/04/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/3 GK) 40/4/3/50 10/04/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/3 0/3 GK) 10/4/5/50 10/04/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/3 0/3 GK) 40/4/3/50 10/04/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/3 0/3 GK) 10/4/5/50 10/05 0/6/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/5) 0/6/5 (20/5) 10/05 0/6/5 1/10 MON 10/5 KIS (20/5/4 31/4 0/5) 0/6/5 (20/5) 10/05 0/6/5 1/1/5 GW 10/1/5 (20/5) 10/4/5 KIS (20/5) 0/6/5 (20/5) 10/05 0/6/5 1/1/5 (20/5) 2/1/1/2 (20/5) 0/6/5 (20/5) 2/1/5 (20/5) 10/05 0/6/1/5 HIS 1/1/5 (20/5) 2/1/1/2 (20/5) 2/1/5 (20/5) 2/1/5 (20/5) 10/05 0/6/1/5 HIS 1/1/5 (20/5) 2/1/1/2 (20/5) 2/1/5 (20/5) 2/1/5 (20/5) 10/05 0/1/1/5 (20/5) 2/1/1/2 (20/5) 2/1/1/5 (20/5) 2/ 130 132 STAB THE REST TAKE GUN TO BE AND THE WILL THE WIL NUNNAM JOSHUA HESCHEL

IMAGE 10

שמשתי תתבוצת שטשקאש מנוצור יול נשיע בי מות נאות נשיול וובאכ משטיפטלטים הן וובגור הכיצון צבל לתו וותר שלת הלבנה לפתריבתם ואבון נשינים ויבאר מכיטרן ונתכ האין "בושא (לוג נתב את נבה אה נבה אלים שיבל נהסא וות בחוכף הזו המואק לתפשן שלתב שא אנישיו משקורהון נוסא ההית נחוק as we are as I get les alf leve 30 1 1 21. 1m (are 19 4 200 han locie as fal we late and all all all all and all and all all all all all all and the series and ובוולר נכונול הור נתמולק וכונה באות תעב שא משלה באתי ונתראו נשבו נוא וני בתו בגרופול השדוין (גוב לאונסטו זויף) וענן בשדבר נייוף (גווישר וצ סד ונא את תואי רבניישר ונא גרס וע כש The Ford. 10 IN/ WERE IN/1919 1010 10 2 277 . 10 0010 10 10 00 10 - 11 (10 0 10 10 (10) 100 קו נשרער ואיוו קול עם קור מונה וכונרי וקינת בינם לעל כל ולרוול: לעדוע החותי ובתסופ נפיא ציוניין בטושלנוני נשיהל ווצא כיצול הסקונות בני ביל בשטור נותי הבוך ומול מתואטת כגוון ולכבת לקטור לער כי ויקוים את כתצוולת מבוןת שייויו המוצי ועודי וכונלר הוו של להתקובת כוב וצהים וער הוא זולקתם הסובים של כובילוכים נאור בצב ארק לאאר יואיל אל נטין אראי נמכיבות כביכלי הטאול ונים התקוצתם ואיזמים ולכת נצבא לעול לעוי "ב ליק (כט) הוה ועשול ועכו לעוי ושאות וואר אפת כשינ גלים הנות לינן גבע בקתות לקתות וקאו כין ון השא מדיק וואיך כי כונלד ווין נקותין הכטתונה הה וירונה כתחונהין זווג אן התלרה וניצ מא פורן וואוון יי בא שייכו אות ה ונתם לבקצע ועלה וניין דירה בותורי ווות תפונה ני את היה נין לתילה נבוע ולק תלקנונצברי כעולר ולך הזלדוא נדבובת/ כן בתריאו בהר אוו בהר אנאה מבטוא

As noted previously, the materials amassed in the archive were obtained through a team effort. In addition to Heschel, several notable researchers and scholars contributed greatly to the archive. These individuals served as *zamlers* (collectors) and operated much in the same way as their cultural predecessors, namely, the ethnographers of An-ski's expedition and similar missions who sought to preserve the cultural treasures of Eastern European Jewry for posterity. Toward this end, members of the Committee for the Study of Hasidism conducted numerous interviews and transcribed hundreds of pages of memories, anecdotes, historical vignettes, Hasidic stories and teachings that their informants shared with them.

The work of some of these *zamlers* will be highlighted below.

1) The Shulvass collection. Professor Moshe Avigdor Shulvass (1909-1988), professor of Jewish history and rabbinic literature at the Baltimore Hebrew College and later at Spertus College of Jewish Studies in Chicago, and author of numerous scholarly works, served as secretary of the Committee in 1949. Besides for his administrative duties, he also oversaw the collection of materials and conducted interviews with various informants. In addition, Prof. Shulvass also prepared two comprehensive questionnaires. One questionnaire sought information on the first generation of Hasidism, namely, that of the Besht, his disciples, and the geographical region where they were active (see image 11). The other questionnaire sought information on the last generation of Hasidism in Eastern Europe prior to its decimation in the Holocaust) (see image 12).

דישער וויסנשאפטלעכער איססטיטום-יווא

קאמיםיע פאר חםידות

(SKALA) KKAO

דער לעצמער דור רבים און חסידים (פארן אויסבראך פון דער מלחמה)

דער וויסער אפגעדרוקסער סאפלסער פרעגבויגן האם די אויפגאבע צונויפצוזאמלען ידיעוח פון ערשמן מקור וועגן דעם לעצמן פארמלתמהדיקן דור חסידים און רבים. די פראגעס וואס זיינען געשמעלם געווארן אין פרעגבויגן באציען זיך אויף די רבים, זיער התנהגוח און געזעלשאפסלעכער סעמיקים און אויף די חסידים, זיער לעבנס-שסיגער און אנטיל אינעם ידישן געזעלשאפסלעכן זעבן.

די דאזיקע חקופה אין חסידוח, וועלכע איז פארענדיקס געווארן דורך בלום און פיער, האם נישם באוויזן איבערצולאזן קין שום ליסעראד ריש אדער שריפטלעך געדעכעניש, און דער אינציקער וועג דאס אפצוד ראסעווען פאר די קומענדיקע דורוח איז, אז די, וואס זי איז נאענם דאם חסידישע לעבן, זאלן אויפשריבן אלץ וואס זי געדענקען און וואס זי האבן געזען. עס איז קלאר, אז מראכסנדיקע מענמשן וועלן האבן מער צו דער צילן וועגן חסידוח אין לעצטן דור ווי דאס וואס מיר פרעגן וויסער. אונדזער פרעגבויגן איז נאר דער מינימום אין וואס אונדזערע פארשונגען ניסיקן זיך. ער וועט אויך דינען ווי א גומער פירער פארן זכרון פון זינע ליענערס און ענמער־געבערס, ברי זי זאלן ליכמער קענען סיסמע־ מאטיזירן זיערע חשובוח.

דער פרעגבויגן איז א סאפלסער. דער ערשטער סיל הייסם: די רבים און דאס חסידוח אין איער שסאס. דאס הייסט, אז אויף דעם סיל פרעגבויגן קען ענספערן יעדער יד, סאן אדער פרוי, וואס האט געלעבם אין א שטאס ווו עס האט געוווינט א רבי אדער ווו עס האבן געלעבט חסידים

2) The Abraham Collection. Another very important figure who was active in the Committee was Rabbi Tzvi Ya'akov Abraham (1897-1974), formerly the executive director of the Central Bureau of Orthodox Rabbis and Communities of Transylvania and the Rabbinate of Turda (Romania), and author of History of the Jews of Transylvania and other works. Rabbi Abraham worked as curator of manuscripts and scholar for the project. The archive contains hundreds of pages of Hasidic manuscripts typed by Rabbi Abraham (including hundreds of pages of stories and teachings of Rabbi Gershon of Kitev, Rabbi Pinchas of Koretz, Rabbi Raphael of Bershad and other rebbes).

Rabbi Abraham was the most prolific and productive member of the team, leaving behind more than a thousand pages of material. Of special significance is a collection of approximately 500 pages (in Hebrew) containing teachings and stories that he heard from various leading Hasidic rebbes, scholars, Holocaust survivors and laymen (see image 13). The singular contribution of Rabbi Abraham to the Hasidic Archive, which only came to light recently, is worthy of a separate study in its own right.

הרב צבי יעקב אבראהאם: "ערב " מו"ה אברהם משה ארבעמער, זקן בניל צ"ו "בראנקם.

הגה"ק רבי בזנם מפשטהא זי"ע הי'סוחר בנעורין זהתנהג בהצנע לכת גם בלבושו.פעם בא על ר"ה אל החוזה הק'מלובלין.אצל החוזה הי'המנהג שלא נתן שלז'לאנ"ש עד הלילה בשעת הסעודה.רבי בונם ישב בסוף השלחן בין האנשים פשומים.החוזה כבד את רבי בזנם בבר כת המזון על הכוס זאז נתן לז גם שלז'.הנתאספים לאלפים התפלאז על הסראה.

למחרתז, קזדם תקיעת שופר, הי׳המנהג בלובלין שכל הבקיאים בתקיעת שזפר התרכזז סביב לשלהן שבבית מדרשו, זהחוזה הק׳העביר את עיניו הק׳על כל אלה, זאת אשר בחר בז קרא אותז לחדרז ובזמן שעח לערך מסר לזה הסודות שבתקיעת שופר שיכון עליהן, בשנה הזאת עמד רבי בז מסר לזה הסודות שבתקיעת שופר שיכון עליהן, בשנה הזאת עמד רבי בז נם ג׳כ סביב לשלחן, והחוזה הק׳נהן עיניו בז וקרא אותו לחדרו, ואחר עבור שעה שססר לו הסודות שיכון שבו לביהמ׳ד וצוה על רבי בזנם לאמר למנצח. אז השיב רבי בזנם שהוא אינו בקי לתקוע, החוזה שאלו לאמר למנצח. אז השיב רבי בזנם שהוא אינו בקי לתקוע, החוזה שאלו לאמר למנצח. אז השיב רבי בזנם שהוא אינו בקי לתקוע, החוזה שאלו בזנם סודות של התקיעות, אז כעם החוזה עוד יותר, כי עי״ז בלה הזמן בחנם, ועוד יוכרח למפל א״ע עם אחר כשעה, והיתכן לעשות כזאת אז ענה רבי בונם, כי לקח לו ראי מסרע״ה שהחנצל לפני הבוית״ש שהוא כבד פה וערל שמה כדי להיות ראוי לנואל, ועכ״ז שאל מהקב״ה מה שמו מה אומר אליהם, והקב״ה נם השיב לו וגילה לו הסוד.נמצא שסותר לעשות כזה,

3) The Friedman collection. Rabbi Israel Shalom Yosef Friedman (1914-2009) was the eldest son of Rabbi Mordechai Shlomo Friedman of Boyan. As a *zamler* for the Committee he transcribed approximately 600 pages in Yiddish consisting of Hasidic teachings, stories and wonder-tales about the conduct of the *tsaddikim*, their leadership of the Hasidic courts in Europe before the Holocaust, and their unique cultural role as

spiritual, religious and political leaders as told to Rabbi Friedman by various informants. As a scion of the Ruzhin dynasty this collection is particularly rich in stories about the Ruzhin court and its offshoots (see image 14).

MJI IU LITICIAN (20/2), Unduted Gill a pix bonill ple 775 x orbit thor we brog 244 243 pix Gest - the peace is no pix too fix

Many of the informants whose testimonies are documented in the pages of the archive were Holocaust survivors who would later become leading figures in the resurrection and re-establishment of Hasidism of America. It can be stated without exaggeration that they comprise a veritable "who's who" list of some of the movers and shakers of Hasidic life in the United States after the Holocaust (such as the Rebbes of Bobov, Karlin-Stolin, Satmar, Skver, Viznitz and numerous others).

This collection thus reflects the transitional period between the death and rebirth of Hasidism and highlights the dual aspects of memorialization and reinvention. Although it set out to capture the last rays of Hasidism before it experienced its final sunset, it miraculously managed to record the first glimmers of the new sunrise and rebirth of Hasidism after the Holocaust. Remarkably, what was originally intended as an archival monument to the destroyed world of Hasidism, ended up becoming an archive documenting its rebirth.

Currently, a team of scholars and researchers at the Herzog Institute for the Research of Late Hasidism are preparing these stories for publication.

In conclusion, these materials constitute one of the most important—and forgotten—sources of material for retracing the contours of Hasidic thought, history and theology. Nearly unknown to contemporary scholars, the manuscripts, homilies, letters and oral testimonies included in Heschel's archive will surely allow us to forge new ground in the study of Hasidism and elaborate new perspectives on the history, philosophy and culture of Hasidism.